

Case Presentation – שולה ברין

הקדמה

המקרה מדגים את השימוש ב-Cognitive Interweave ו-RC (Resource Connection) כדי לזרז את העיבוד של חוויות טראומטיות של חייל שנפגע במלחמת יום כיפור ואובחן כ-PTSD כרוני.

רקע

ערן בן 51, הגיע לטיפול לפני כשנה. חצי שנה לפני מלחמת יום הכיפורים שוחרר ערן משירות סדיר בצנחנים. בפרוץ המלחמה גויס ונישלח צפונה למובלעת הסורית. ההוראה הייתה לטהר כפר מסוים אליו הגיעו. לפתע היה "גשם" של פגזים והוא נפצע קשה. **מספר פעמים באו חובשים לקחתו, אך שוב ושוב ברחו, עקב מתקפת מטוסים. ערן מצא עצמו מספר פעמים נטוש ומופקר.** בהמשך הגיע לבית החולים ואז התברר לו שניפצע בשתי ידיו ושתי רגליו. הוא עבר תקופת ניתוחים וטיפולים ארוכה. לאחר שמצבו הגופני השתפר הוא חזר לחיים רגילים ללא מודעות לנזק הנפשי שנגרם לו. היו לו אמנם חלומות מבהילים ומטרידים, אך הוא חשב שיתגבר עליהם במשך הזמן. לאורך כל השנים שנתו מקוטעת ועם סיוטים. במהלך החלומות הכה לא אחת את אשתו. עד מלחמת שלום הגליל ערן כלל לא ידע מה קורה אתו. רק לאחר שקרא אז כתבות, החל להבין את מצבו הנפשי. אז גם פנה לראשונה לטיפול פסיכולוגי. הוא חש לתקופת מה הקלה מסוימת בסימפטומים, אך לאחר זמן מה הם שוב התעצמו. לאורך כל התקופות היו עליות וירידות במצבו הנפשי. בעקבות האינתיפאדה הנוכחית חלה החמרה נוספת במצבו הנפשי.

אבחון

הסימפטומטולוגיה של ערן מתאימה לקריטריונים של P.T.S.D (קשיים בשינה, סיוטי לילה, התפרצויות זעם, stress). כמו כן פיתח ברבות הימים תגובה המנעותית כשהוא נוטה להימנע ולהתנתק מקשרים, בשיחה הוא זהיר ושומר מרחק. למרות הפציעה הצליח לתפקד בעבודתו כשהקווים האובססיביים שבאישיותו מסייעים לו בכך. חייו של ערן בן ה-51 עוצבו בצל הטראומה שקרתה בהיותו בן 20.

הטיפול

עקב הנטיות ההמנעותיות שלו ערן היה מרוחק וזהיר בשיחות. לאחר מספר חודשים חל שיפור משמעותי בתקשורת הבינאישית שלו עם העולם. העבודה הייתה עם אוריינטציה קוהוטיאנית ואלמנטים קוגניטיביים כדי ללמדו טכניקות של שליטה.

עבודת הטראומה

בשלב הראשון של בירור תולדות חייו עלו זיכרונות ילדות ששיחזרו חוויה של מוגנות ושייכות. לאורך כל ילדותו והתבגרותו ידע שתמיד יהא שם מישהו לצידו. לעומת זאת בחווית הפציעה הטראומטית כשהיה בסכנת חיים הוא נעזב וננטש כל פעם מחדש.

חיבור למשאבים (RC)

השתמשי ב"חיבור למשאבים" לפי הפרוצדורה של ברורית לאוב. בתחילת העיבוד עשיתי חיבור למשאב עבר (PRC) שבו הוא העלה פגישה עם חברה אותה הכיר לפני פציעתו ועמה גם נפגש לאחר הפציעה. שם המשאב: "מפגש עם חברה".

תהליך העיבוד

ממקום מעצים זה ערן החל בעיבוד כשהתמונה הטראומטית היתה: "אני שוכב באבק, לא יכול לזוז. ואנשים לא באים לעזור לי. מופקר בשטח". לדעתי החיבור למשאב העבר "הבטיח" לו שיהא תיקון לתחושת הנטישה וההפקרה ושהוא יצליח לשרוד ולהישאר בחיים.

PC = אני יכול לשרוד

VOC = 2-3

ה- Suds בתחילת העבודה היה: 10 – 9.

בתהליך העיבוד עלו מחדש תחושות הכאב הפיזי והפחד הנורא שהוא הולך למות.

העיבוד נתקע

משך זמן רב לא הייתה ירידה בעוצמת המצוקה.

cognitive interweave ראשון: כשערן אמר: חשבתי שאני עומד למות.

שאלתי (CI): ומתח?

ערן: היו רגעים שחשבתי שאני מת.

שוב שאלתי (CI): אבל מתח?

ערן: לא, שרדתי.

התערבות זו איפשרה לתהליך העיבוד להמשיך.

ערן: כאשר ההפגזה הופסקה המשכתי לצעוק, ואז מישהו אמר: תירגע, כשההפגזה תיגמר

יבוא החובש ויטפל בכך. זה עשה לי הרגשה טובה שאני לא לבד, שיש מישהו לידי, שאולי

אנצל.

.BLS

ערן: אח"כ שמעו אותי אנשים. באו כמה. הרגשה יותר טובה. עדיין עצב וכאב, אבל הרגשה יותר טובה בלב. קצת מתעודד שיש תקווה.

.BLS

ערן המשיך לתאר כיצד טיפלו בו וכיצד הוא שוב ננטש, הפעם על האלונקה בעקבות הפגזה נוספת. שוב עולות תחושות של חרדה, ייאוש ופחד והוא מתקשה לצאת ממקום זה.

cognitive interweave שני:

שולה: שים את ערן של היום לצד ערן הפצוע באלונקה.

תהליך העיבוד מתחדש. בהמשך ערן חווה שוב ושוב את פחדי המוות בעוצמה רבה.

ערן: תחושה של בדידות ואין התייחסות. אני כולי כאב לא יכול לזוז. אני בוכה וצועק. פחד ממוות. לחץ בלב. אולי לא יספיקו לקחת אותי בזמן.

cognitive interweave. שלישי:

שולה: והספיקו ?

ערן: כן.

שוב חודש תהליך העיבוד כשערן נזכר כיצד הצוות הרפואי טיפל בו. כאשר שוב עלה זיכרון הפצצות הוא אמר בחיוך: "לא נפגענו". הפעם הוא גם נעזר במשפט: "אוטו יחלצו אותי".

משאב נוסף שעלה: "מפגש בבי"ח עם אנשים שבאו לבקר, צוחקים". האמונה החיובית

שעלתה: "אני בחברה, אני לא לבד". (אלה משאבי הווה או: Pr.RC)

נדרשו עוד שתי פגישות כדי שיגיע ל- $Suds = 1$. נראה לי שלא ניתן היה להגיע ל- 0 עקב נכותו. (מגסיוני לעתים קרובות במצב של מוגבלות אמיתית ה-SUD לא מגיע ל- 0).

ה-PC השתנה מ- "אני יכול לשרוד" ל"אני יכול להתמודד עם מצבים קשים". התגובה שלו לפעם האחרונה שחזרנו לאירוע הייתה: אני רואה פצוע אבל הוא לא נטוש. יש שם מישהו שמטפל בו. הוא מגיע למקום בטוח. הוא משתקם. אני מרגיש אופטימי.

משאב מסיים

משאב הווה (Pr.RC) שנבחר לסיום היה: אני במרכז לשיקום. אני נהנה מנוף פסטורלי.

אנחנו נהנים כולנו ביחד. הרבה כיף. הסימן המילולי היה: כיף ביחד.

דיון

בתיאור מקרה זה ניסיתי להדגיש את התפקיד של cognitive interweaves וחיבור למשאבים כתמיכה לתהליך הריפוי הטבעי. המשאבים האישיים של ערן של ידידות, תמיכה וקשר עם אחרים, שעליהם תמיד הסתמך, התנפצו כתוצאה מהמצב הטראומטי. הוא היה תקוע באימה של נטישה ותחושה של מוות. השימוש בפרוצדורת החיבור למשאבים של ברורית לאוב וה- cognitive interweaves איפשרו לו לעבד את הטראומה ולהגיע לתוצאות מספקות.